

BĚTA A JEJÍ BRAMBOROVÝ SALÁT

Paní Běta byla maminkou početné rodiny. Téměř celý život byla ženou v domácnosti. Odsuzovala kohokoliv, kdo neuměl vařit, měl doma na podlaze nějaké to smítko nebo nevěnoval dostatek času úklidu domu. Byla rozenou hostitelkou. Denně vařila a pekla, doma měli neustále hory jídla. Většinou spíše ne příliš zdravého jídla. Běta totiž milovala smažené a sladké.

Tenkrát byly Vánoce. Běta navařila, nasmažila a napekla. Sešla se početná rodina. Běta běhala kolem návštěv a bylo vidět, jak jí dělá dobře, že se na ni stáčí pozornost. Vyžívala se v tom, že je užitečná a v centru dění.

Všichni si nabrali bramborový salát s řízky a začala společná večeře.

Běta spustila: „Ten salát se mi moc letos nepovedl. Nezdá se Vám přesolený?“ Přítomní ochutnali a nezdál se jim přesolený.

„Letos to opravdu není ono, co myslíte?“ snažila se dál Běta, aby přítomné rozmluvila. Toužila po pochvale. Přestože jí téměř všichni z 20 hodujících odkývali, že je salát dobrý, nestačilo jí to. Když už po čtvrté vyzvala přítomné k reakci na to, že se jí salát nepovedl, že je asi přesolený, jedna vzdálená příbuzná řekla: „Možná máš pravdu, že je trošku přesolený. Já moc nesolím a je to na mě docela dost.“

Co na to Běta? Urazila se a s touto vzdálenou příbuznou již po zbytek víkendu téměř nepromluvila. Po večeři v kuchyni plakala

a příbuzní ji jeden po druhém chodili konejšit. Příjemný večer byl pryč.

Přitom jí příbuzná pouze odsouhlasila to, co ona celý večer opakovala. Jenže Běta nestála o souhlas, ale o opakovanou pochvalu. Těch pochval na její umění vařit ten večer zaznělo spoustu, ale jí to nestačilo. Příliš lpěla na tom, aby jí chválili jídlo, její umění, až se dostala do situace, kdy jí bylo jídlo – v jejím pohledu – kritizováno.

Druhý den bylo opět navařeno, nasmaženo a napečeno. Ozval se 20letý Tonda s tím, že se snaží zhubnout a celkově jíst zdravěji, takže nechce snídani. K snídani byly podávány lívance s čokoládou nebo čokoládový dort. Zeptal se, zda nemá Běta jogurt nebo ovoce.

Jogurt nebo ovoce? To bylo pro Bětu nemyslitelné. Nejdříve to Běta zkoušela po dobrém: „Toníku, dej si, dopřej si aspoň na Vánoce, když ti to ta tvoje doma nedovolí.“ Tonda však oponoval, že skutečně takovéto věci nejí a nechce, že ho to hubnutí stojí spousty energie a nechce to kazit.

Běta to zkusila znovu: „Toníku, dopřej si, když doma nemůžeš. Však to je jen trošku sladkého, ať si ten život osladíš. Pak to vyběháš.“

Tonda oponoval, že to ale není pro něj zdravé a on se rozhodl zkusit žít trošku jinak. Namísto toho, aby ho Běta podpořila, tak se urazila. Přestala se s Tondou bavit a ostatním pak celý víkend

vyprávěla (za jeho zády samozřejmě), jak je nevděčný a neumí ocenit, když se o něj někdo stará. U toho poplakávala a nechávala se ostatními litovat a konejšit.

Nakonec se pohádala i s Tondovou přítelkyní, která se jí snažila vysvětlit, že jí Tonda nechtěl kritizovat jídlo, ale jen prostě zkouší žít zdravěji a trochu jinak. Tonda se opakovaně omlouval, že jí nechtěl urazit jídlo. Nakonec odjel domů předčasně, spolu s ním i jeho rodiče a přítelkyně.

Zbytek víkendu se nesl v duchu pomlouvání těch, kteří odjeli. Běta dál nosila na stůl dorty a doslova tuny zákusků a vynucovala si pochvaly. Když někdo pochválil málo nebo vůbec, tak se ho opakovaně dotazovala, zda mu chutná. Nikdo z přítomných si nedovolil zákusek nevzít, přestože už byli všichni přeslazení. Nechtěli však dopadnout jako Tondova rodina.

Většina hostů s úlevou odjížděla domů – přejedení, s bolavým břichem, někteří s výčitkami svědomí za tu spoustu snědeného sladkého a smaženého jídla. Někteří ještě po cestě domů volali Tondovi, aby ho ujistili, že oni jsou na jeho straně, ale nemohli Bětě nic říct, aby se neurazila.

Na začátku byla jen touha po pochvale. Na konci rozpačitý víkend, kdy se příbuzní rozjeli na všechny strany s úlevou, že už rodinný víkend skončil.

*

Běta však takto prožívala každý den. Zběsile se honila po domě, uklízela, žehlila, vařila a hlasitě se dožadovala pochvaly od manžela i dětí. Pro ni i pro ně to bylo velice nepříjemné a manžel se často navečer tiše plížil po práci domů, aby Bětu potkal co nejdéle. Běta, aniž by si to uvědomovala, ostatní odrazovala. Nechtěli s ní být, jelikož vytvářela až toxické prostředí plné výčitek a ráda sklouzla k citovému vydírání.

To vše jen pro to, že si ona sama nepřipadala dost dobrá a snažila se alespoň o pochvalu zvenčí, když už se neuměla pochválit ona sama.

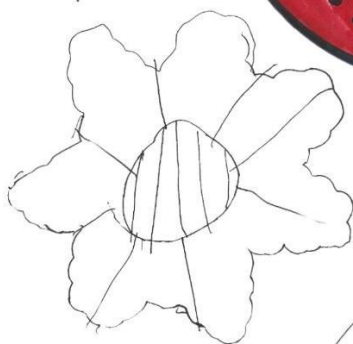
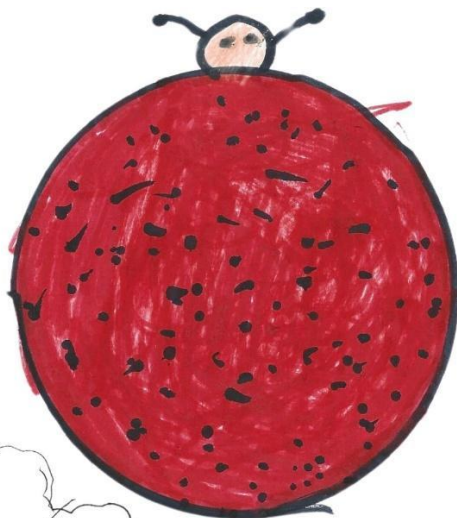
Časem k ní na vánoční večere širší rodina přestala jezdit a příbuzní se jí snažili vyhýbat. Manžel se schovával v dílně a děti co nejrychleji odešly bydlet jinam, jakmile to po škole bylo možné.

Běta zůstala sama s pocitem, že ať dělá, co dělá, nikdo ji neocení a nezavdělá se. Nadávala na svět a lidi kolem sebe ve své naleštěné kuchyni a cítila se neuvěřitelně sama.

Nedokázala to pochopit. Vždyť se snažila, aby bylo všude uklizeno, navařeno, doslova otročila pro druhé a (v jejím pohledu) dělala všechno pro to, aby se lidé kolem ní cítili dobře.

Ale oni se tak necítili, raději odešli.

TOMÁŠŮV NOČNÍ VÝLET

Tomáš s Petrou už delší dobu prožívali jakousi krizi ve vztahu. Téměř spolu nemluvili, přes den se příliš často nepotkali a komunikovali víceméně pouze kvůli dětem nebo když bylo potřeba něco doma.

Tomáš jezdíval pravidelně v pondělí na kurz sebeobrany.

Vždy se oholil, navoněl, před odjezdem natěšeně pobíhal po domě. Pak beze slova odjel.

V poslední době začal jezdit na kurz i ve středu, tedy dvakrát týdně. Vracíval se domů kolem 22 hodiny.

Příprava probíhala vždy stejně. Osprchoval se, oholil, navoněl, vzal si čisté oblečení a beze slova odjel.

Jedno pondělí se však nevracel. Bylo už 23 hodin. Jeho malý syn nechtěl jít spát, dokud mu táta nedá pusy na spaní. Ale ten nikde. Petra už byla trošku podrážděná. Chtěla, aby syn už usnul, protože měla ráno vstávat. Několikrát Tomášovi volala, ale ten jí nebral telefon. Kolem půlnoci už byla opravdu nervózní a bála se. V hlavě se jí honily myšlenky, že se mu určitě něco stalo, že leží někde u silnice po autonehodě. Vzala auto a vyrazila ho hledat. S obavou se dívala do příkopů a čekala, že potká Tomášovo vybourané auto na poli. Nikde po cestě však auto v příkopě neviděla. Tomáš pořád nebral telefon.

Petra se celá zmatená a dost vyděšená vrátila domů.

Tomášovo auto stálo na zahradě. Přiběhla dovnitř a Tomáš zrovna vycházel ze sprchy. Stroze řekl „Dobrou noc.“ A odešel do svého pokoje.

Tomáš věděl, že ho Petra hledala, a věděl i o těch nepříjatých hovorech. Muselo mu být jasné, že se o něj bála. Ale neřekl nic a odešel spát.

Petra nemohla usnout a přemítala o tom, kde mohl být. Věděla, že široko daleko není nic otevřeného až do půlnoci a také to, že telefon Tomáš nikdy neodkládá.

V hlavě jí začal vrtat hlásek, který jí napovídal, že asi Tomáš opravdu někoho má. Jeho chování v pondělí a ve středu tomu docela napovídalo a tahle situace to jaksi podtrhla. Celou noc plakala a trápila se tím. V hlavě jí vířily myšlenky a ráno si byla jistá tím, že má Tomáš milenku.

Druhý den jí Tomáš přes den nezavolal. Čekala od něho telefonát, ve kterém by jí to vysvětlil. Neozval se. Ona sama mu nezavolala, bála se odpovědí. Dál nechala svou hlavu a své myšlenky tvořit příběh, který ji doslova ubíjel. Představovala si, jak žije její dítě bez otce a jak syn pláče, protože se mu stýská.

Došlo jí, že pokud si našel Tomáš mladší milenku, nejspíš budou mít dítě a pak půjde jejich společný syn na vedlejší kolej.

A pokud budou mít dítě, měli by se vzít. Petra se tedy bude muset s Tomášem co nejdříve rozvést, než se dítě narodí. A kde bude Tomáš vídat jejich synka? Nechtěla, aby si ho bral k ní a jejich

novému dítěti, ale zároveň nechtěla, aby chodil Tomáš po rozvodu k Petře domů. Jak z toho ven?

Přestože jim vztah už dlouho příliš nefungoval, tak jí to bylo líto a přemýšlela, proč dříve něco neudělala, aby si Tomáše získala zpět.

Bylo jí jasné, že teď už je pozdě, zamilovanost je většinou na počátku vztahu silná a ona už nic nezmůže. Uběhlo pár dní a Tomáš začal být podrážděný. Bylo pondělí. Petra čekala, že se sbalí a pojede na kurz. Ale on zůstal doma. Ve středu také. A další pondělí znovu. Pořád zíral na WhatsApp a byl nevrlý.

Že by se rozešli? Nebo se mezi nimi něco stalo?

Petra se začala zavírat ve svém pokoji, protože nechtěla být poblíž Tomášovi. Bála se okamžiku, kdy jí Tomáš řekne, že má milenku a chce žít s ní. Stále si přehrávala v hlavě různé verze příběhů a byla smutnější a smutnější.

Tomáš si všiml Petřiny uzavřenosti. Vnímal, že s ním již téměř nemluví, a když přijde domů z práce, zavírá se do pokoje. Tomáš se začal obávat, že se s ním chce Petra rozejít. Raději se jí začal vyhýbat, protože se bál toho okamžiku, kdy se potkají a ona mu řekne, že je konec.

Oba kolem sebe chodili několik týdnů po špičkách a sami ve svých pokojích se trápili tím, proč už s nimi ten druhý nemluví.

Petra dokonce promýšlela majetkové vyrovnání, formu péče o jejich synka a jak to synovi řekne, že tatínek chce žít s jinou rodinou.

Jednoho dne už to Tomáš nevydržel a počkal si na Petru, když se v noci potají kradla do kuchyně.

Zeptal se jí, co se děje.

„Co se děje?“ obořila se na něj našťavaně Petra. Byla vyděšená, věděla, že ten okamžik, který tak odkládala, je tady.

„Ty někoho máš?“ zazněla plaše její otázka. Tomáš byl zaskočený a nevěděl vůbec, o co jde.

Nakonec se dostali k tomu, proč se Tomáš chová tak divně a kde byl tenkrát večer, když to drama v Petřině světe začalo.

Tomáš jí řekl, že byl s partou z kurzu na šipkách u jednoho z členů. „A proč jsi mi nedal vědět? Několikrát jsem ti volala,“ řekla nejistě Petra. „Nechal jsem si mobil v druhém batohu. A pak už jsi byla doma, tak jsi mě viděla.“ Odpověděl naprosto klidně.

„A proč jsi mi nic neřekl, když jsem přijela?“

„Nechtěl jsem se hádat, působila jsi dost našťavaně,“ řekl Tomáš. „A proč nikam nejezdíš v pondělí a ve středu a jsi pořád na WhatsAppu?“

Tomáš se na ni zadíval a zeptal se: „Děje se něco? Já vím, že nám to v poslední době moc neklape, ale připadá mi, jako bys byla nějaká nervózní, podrážděná, a cítím se, jako bys mě hlídala. Není

mi to příjemné. Myslím, že se mi vyhýbáš. Nerozumím tomu. Ty chceš odejít?“ zeptal se a díval se na Petru.

„Zrušili nám místo, kde jsme trénovali. Proto teď nejsou tréninky. Vždycky v pondělí a ve středu do poslední chvíle čekám, zda se skupina domluví, že se sejdem jinde, ale zatím se to nepovedlo. Jsem z toho nervózní, protože máme za měsíc zkoušky a já nemám dost natrénováno,“ vysvětlil.

Petra věděla, že mluví pravdu. On totiž neuměl lhát. Zastyděla se. Za tu dobu si vymyslela příběh, ve kterém bylo dítě, svatba, rozvod, střídavá péče, dělení majetku a mnoho dalšího. Šířala se tím den co den. Myšlenky jí v hlavě běhaly od rána do večera.

Ale bála se zeptat. Doslova ji ten vymyšlený příběh v její hlavě pohltil.

Dokud si nepopovídali, bylo doma napětí, které by se dalo krájet. Vnímal ho i jejich syn, který celou situaci velice těžce prožíval.

Všichni 3 prožívali sami ve svých pokojích strach, bezmoc a hlavou jim běželo mnoho otázek, na které se báli zeptat.

Petřin a Tomášův příběh je krásnou ukázkou toho, jak domněnky mohou vytvořit něco úplně jiného a mohou zamotat již tak zamotanou situaci.

